

opusdei.org

Prelatovo pismo (16. veljače 2023.)

Monsignor Fernando Ocáriz poziva nas na razmišljanje o bratskim izrazima i stavovima.

16.02.2023.

Predragi! Neka mi Isus čuva moje kćeri i sinove!

1. Ovim pismom vas želim pozvati da sa mnom razmislite o tome što bi mogle značiti ove Gospodinove riječi o kojima smo tako često razmatrali: „Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni

druge kao što sam ja vas ljubio!” (Iv 15, 12).

Isus nas je ljubio do kraja, do toga da je dao svoj život za svakog pojedinog od nas. To znamo i želimo to vjerovati jednom življom i praktičnom vjerom koju poput apostola, tražimo od Njega: „Umnoži nam vjeru” (Lk 17:5).

Tako ćemo, s potpunim uvjerenjem, moći reći zajedno sa sv. Ivanom: „I mi upoznasmo i povjerasmo u ljubav, koju Bog ima prema nama.” (1 Iv 4:16). „Bog je ljubav” (1 Iv 4: 8) i poziva nas na ljubav: „Ovo je naš najuzvišeniji poziv, naš poziv par excellence, a s njim je povezana i radost kršćanske nade. Onaj koji ljubi ima radost nade, radost susreta s velikom ljubavlju koja je Bog”^[1].

Naša ljubav prema Bogu - nadnaravna ljubav – odgovor je na tu božansku ljubav prema svakom pojedinom od nas, koju nam sam

Gospodin nudi kao model i cilj naše ljubavi prema drugima. Ljubav prema Bogu i ljubav prema drugima tako su blisko povezane da “u bilo kojem činu bratstva, um i srce često ne mogu razlikovati radi li se o služenju Bogu ili služenju braći i sestrama; jer u potonjem slučaju ono što zapravo činimo jest da Bogu služimo dva puta“^[2].

2. Ljubav prema drugima je toliko važna u našem životu da „Znamo da smo iz smrti prešli u život jer ljubimo braću” (1 Iv 3, 14). Ljubav se pokazuje na bezbrojne načine i obuhvaća čitav svijet. Prema nikom ne možemo biti ravnodušni, jer „svatko od nas je plod zamisli Božje. Svatko od nas je željen, svatko je ljubljen, svatko je potreban“^[3].

Želio bih da razmišljamo o nekim osobito važnim stavovima i izrazima bratstva. Na neki način oni su sadržani u ovim riječima svetoga

Josemaríje: „Kako uporno je Apostol Sveti Ivan propovijedao –“*mandatum novum*”! – “Ljubite jedni druge!”.

Kleknuo bih, bez teatralnosti – srce mi viče – i zamolio bih vas, iz ljubavi prema Bogu, da se ljubite, pomažete jedni druge, priteknete u pomoć i da znate jedni drugima oprostiti“^[4].

Doseg razumijevanja

3. Riječ *razumijevanje* u kontekstu osobnih odnosa, ponekad može obuhvatiti samo jedan od svojih vidova: onaj da nas ne iznenade mane i nedostaci drugih. No, u tom slučaju, ne bismo potpuno shvatili ovu točku *Puti*: “Ljubav se sastoji ne toliko u „davanju” koliko u „razumijevanju“ ”^[5].

Razumijevanje koje je plod ljubavi „razumije”: „vidi”, najprije, ne mane ili nedostatke, nego kreposti i kvalitete drugih. Sjećam se jednog razmatranja koje je imao don Javier 26. kolovoza 1999. za vrijeme ljetnog

tečaja u Olbeiri (kući za duhovne obnove u Galiciji, Španjolska). Od nas je odvažno i obazrivo tražio da „ne gledamo na ljude kroz njihove mane, već kroz njihove kreposti”. Ljubav čini da s radošću vidimo ono što je pozitivno kod drugih. „Moramo se radovati uspjehu bližnjega kao svome“^[6]. To je sasvim suprotno od onoga da gledamo druge mračnim grijehom zavisti, tuge zbog njihova dobra.

Osim toga, svaka osoba uvijek vrijedi više od onoga što možemo vidjeti našim uobičajenim pogledom. Na izvjestan se način u našim vlastitim životima događa ono o čemu čitamo u Svetom pismu, kada se u Poslanici Hebrejima traži da ne zaboravimo na gostoljubivost jer zahvaljujući njoj „neki, i ne znajući, ugostiše anđele!” (Heb 13, 2).

4. Razumijevanje koje nastaje iz ljubavi omogućava da se vide i mane

i nedostaci drugih: tako razumijemo ljude s njihovim dobrim i lošim osobinama. I možemo biti sigurni – ljubav to vidi, jer je vrlo mudra – da je ono pozitivno daleko iznad negativnog. U svakom slučaju ono negativno nije razlog razdvajanja, nego razlog za molitvu i pomoć; ako je moguće, za veću ljubavi i, ako je potrebno, bratsku opomenu.

Naš Otac je na mnogo načina inzistirao na toj – ponekad herojskoj – manifestaciji ljubavi: „Practicirajte bratsku opomenu, *ne sit populus Domini sicut oves absque pastore* (Br 27,17), kako ne bi izgledalo da je ova nadnaravna Obitelj - koja je Djelo Božje - kao jedno stado ovaca bez pastira. Uvijek sam vas poučavao, djeco moja, da u Djelu svaki pojedinac mora biti i pastir i ovca”^[7].

5. Svi smo slabi i ne možemo se iznenaditi kada druge krivo shvatimo ili negativno reagiramo

prema drugim ljudima. Ali ne smijemo te reakcije prihvatiti i opravdavati, već nam one trebaju biti prilika da od Gospodina tražimo oprost i molimo Ga da u nama uveća kapacitet da ljubimo i neka nam da više razumijevanja koje je plod ljubavi. I tako ćemo bez obeshrabrenja zbog svoje slabosti, moliti od Boga pomoć kako bismo Mu na kraju puni zahvalnosti mogli reći: „Ja kročim putem zapovijedi tvojih jer si mi raširio srce” (Ps 119, 32).

Važno je, na primjer, da se borimo kako bismo prevladali i ublažili nestrpljivosti koje bi mogle spontano nastati zbog stvarnih i ne toliko stvarnih mana drugih (mana može ponekad biti više u našem načinu gledanja). Te nestrpljive reakcije mogu voditi u manjak razumijevanja, stoga i u manjak ljubavi. Snažne su ove riječi svetoga Ciprijana iz Kartage: „Ljubav je veza koja sjedinjuje braću, temelj mira, vez koji

daje snagu jedinstvu. Ljubav je iznad nade i vjere, ona koja nadmašuje milostinju i mučeništvo i u nebu će ostati s nama zauvijek. Ipak, ako joj odstraniš strpljivost, ostat će opustošena»^[8].

6. Razumijevanje, plod bratske ljubavi, vodi nas također da izbjegavamo predrasude u međusobnim odnosima, koje bi mogle nastati kad primijetimo naše razlike. Ustvari, toliko puta je ta različitost bogatstvo karaktera, osjećajnosti, sklonosti i ostalog.

Naš Otac nam je kazao: „Morate također postojano prakticirati bratstvo koje je iznad svake prirodne simpatije ili antipatije, u ljubavi jednih prema drugima kao prava braća, te u odnosu i razumijevanju koji su svojstveni onima koji čine dobro ujedinjenu obitelj»^[9].

U nastojanju da ljubite i razumijete druge važno je također drugima

olakšati da nas ljube. U tom smislu vas podsjećam na ono što sam vam već pisao: „Važno je rasti u susretljivosti, radosti, strpljenju, optimizmu, obazrivosti i u svim krepostima koje suživot čine ugodnim kako bi se ljudi mogli osjećati prihvaćenima i kako bi bili sretni»^[10]. Tako se stvara ambijent bratstva u kojem svaki pojedinac jača ljubav drugoga, a ujedinjeni iskusimo ono *stostruko* što nam je obećao Gospodin na putu prema vječnom životu (usp. Mt 19, 29).

Blago oprosta

7. Razumijevanje također ima blizak odnos s iznimno važnom stvarnošću opraštanja: tražiti oprost i oprostiti. U travnju 1974. naš Otac nam je rekao da je „ono vrlo božansko u našem životu kao kršćana i djece Božje u Opusu Dei opraštanje onima koji su nam naštetili”. I odmah je dodao s

velikom jednostavnošću: „Ja nisam imao potrebu učiti opraštati, jer me je Gospodin naučio ljubiti”. Među tolikim posljedicama i očitovanjima božanskog sinovstva, možda spontano ne bismo prvo pomislili na oprost. Ipak, shvaćamo da biti djeca Božja znači *biti Krist*, poistovjećujući se s njim. A Krist je došao na ovaj svijet, vječni Sin je postao Čovjek, upravo zato da bi opraštao. Stoga, možemo misliti da nas „ništa toliko ne čini sličnima Bogu kao spremnost na opraštanje”^[11].

Koliko puta molimo i razmatramo Oče naš! Oprostiti drugima toliko je važno da je to uvjet da bi Bog nama oprostio. Kako je dobro moliti Gospodina da nas nauči praštati, istinski i uvijek. Štoviše, imajmo svetu odvažnost da Ga molimo da kao i naš Otac uzmognemo toliko ljubiti druge da ne trebamo učiti opraštati^[12]. Bilo bi divno kada bismo željeli doći do toga

da toliko ljubimo da se nikada ne osjetimo uvrijeđenima.

8. Jednako važno kao razumjeti i oprostiti jest i naučiti moliti za oproštenje, čak i u malim

svakodnevnim konfliktima. Jedna iskrena gesta molbe za oprost mnogo puta je jedini način da se ponovno uspostavi sklad u odnosima, čak ako mislimo, s više ili manja razloga, da smo mi povrijeđena strana. Nije stroga pravednost koja se temelji na teoretskim procjenama, vodila Sina Božjega da moli oproštenje od svoga Oca u naše ime, nego besplatna ljubav koja ima na umu samo ono što može učiniti za druge.

Kćeri i sinovi moji, nemojmo misliti da je to nešto jako lijepo, ali da nadilazi našu malenkost.

Sigurno da je cilj je vrlo visok. Ipak, uz milost Božju možemo mu se malo po malo približavati, ako ne zapostavimo naša duhovna

nastojanja; odgovarajući ljubavlju na Ljubav trdom kojeg svaki dan obnavljamo.

Duh služenja

9. „Najveća ambicija djece Božje u Opusu Dei (...) mora uvijek biti služenje”^[13]. Dobro shvaćamo to inzistiranje svetoga Josemaríje kada čitamo ili razmatramo Gospodinove riječi: „Sin čovječji nije došao da bude služen, nego da služi” (Mk 10, 45); „Ja sam posred vas kao onaj koji poslužuje” (Lk 22, 27).

Duh služenja je izraz ljubavi, pažnje kojom potrebe drugih osjećamo kao svoje vlastite. Kako su snažne riječi našeg Oca: „Ne smeta mi što to mnogo puta ponavljam. Ljubav je potrebna svim ljudima, a također nam je potrebna i u Djelu. Potrudite se da bez sentimentalnosti u vama uvijek raste privrženost prema vašoj braći. Svaka briga bilo kojeg mog djeteta mora biti zaista i moja. Onoga

dana kada živimo kao stranci ili ravnodušni jedni prema drugima, ubili smo Opus Dei“^[14].

Bez da to želimo, mogli bismo živjeti kao stranci ili ravnodušni jedni prema drugima, kada provodimo previše vremena u aktivnostima koje nas sprječavaju da se upoznamo, da provodimo vrijeme zajedno i pozitivno zanimamo za druge. Kćeri i sinovi moji, dolaze mi na um i u srce ove riječi koje nam je svom snagom svoje duše govorio sveti Josemaría: „Ljubite se!“.

10. Poželimo služiti drugima znajući da tako služimo Isusu Kristu: „Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!“ (Mt 25, 40). Zato je dobro da svatko od nas razmisli: „Samo moja raspoloživost izaći ususret svomu bližnjemu, pokazati mu ljubav, čine me također osjetljivim za Boga. Samo služenje bližnjemu

otvara mi oči da mogu vidjeti što Bog čini za mene i kako me ljubi”^[15].

Svi imamo iskustvo da služenje drugima često puta sa sobom donosi napor. „Ne mislite (...) da je lako živjeti život služenja. Potrebno je u stvarnost prenijeti tu dobru želju, jer „nije u riječi kraljevstvo Božje, nego u djelima” (1 Kor 4, 20). A drugima ne možemo biti stalna pomoć bez žrtve“^[16]. Ali taj napor, učinjen iz ljubavi, uvijek je izvor radosti, radosti kakva ne može nastati iz sebičnosti.

Konačno, duh služenja je izraz bratske ljubavi, a „bratska ljubav može biti samo besplatna, ona nikada ne može biti naknada za ono što drugi čini ili predujam za ono što se nadamo da će nam učiniti»^[17].

Sijači mira i radosti

11. Jedno očitovanje duha služenja, koje na neki način sve uključuje jest

sjetva mira i radosti. Kako taj mir i tu radost možemo dati samo ako ih imamo, a oboje su dar Božji, najbolji način rasta u njima jest pažljiva briga u trenucima prisnosti s Bogom: u sakramentima i u osobnoj molitvi.

U životu svakoga čovjeka, žalosti i patnje mogu češće ili rjeđe, više ili manje, proizvesti različite osjećaje nelagodnosti i tuge. Ti osjećaji mogu zaprijetiti da nas preplave, no mi ih možemo i moramo prevladati te ponovno zadobiti radost pomoću vjere u ljubav koju danas i sada Bog ima za svakoga od nas (usp. 1 Iv 4, 16).

Svoju radost trebamo utemeljiti ne u samima sebi, nego u Gospodinu. Tako ćemo usprkos svemu što se može dogoditi, moći imati unutarnju jakost da više zaboravimo na sebe same i da drugima prenosimo tu radost koja dolazi od Boga. Pročitajmo stoga ove riječi iz knjige

Nehemijine, kao da su nama upravljene: „Ne žalostite se: radost Gospodinova vaša je jakost« (Ne 8, 10).

12. U pismima koja mi pišete češće iznosite teške situacije u kojima se nalazite. Želio bih biti blizu svakoga od vas prateći vas u brizi za bolesno dijete, uz majku koja je već vrlo slaba zbog starosti, ili u situacijama koje znače posebnu patnju. Nastojim to sve vas nositi u svojem srcu i u svojoj svakodnevnoj Misi.

U tim i u tolikim ostalim okolnostima sjećamo se da Gospodin blagoslivlja križem i, kako nas je prema svojem velikom iskustvu hrabrio naš Otac, „istinska ljubav u sebi nosi radost: radost koja ima korijenje u obliku Križa»^[18].

Osim toga, ako dobro živimo bratstvo, nikad nećemo biti sami. Blisko ujedinjeni – *cor unum et anima una* – nosimo slatki teret

Gospodinova križa, s unutarnjom sigurnošću da je na kraju njegov jaram sladak i njegovo breme lako (usp. Mt 11, 30). Često smo čitali i razmatrali ove riječi svetog Josemaríje uz iskrenu želju da one postanu i naše: „Predanje u služenju dušama zaboravljajući na sebe tako je djelotvorno da Bog to nagrađuje poniznošću koja je ispunjena radošću”^[19].

Obiteljski život

13. Velika većina vas ne živi ni u jednom od centara Djela. Ipak, kao što piše naš Otac, „svi koji pripadamo Opusu Dei, djeco moja, činimo samo jedan dom: Razlog što činimo samo jednu obitelj ne temelji se na materijalnoj činjenici da živimo pod istim krovom. Kao prvi kršćani mi smo *cor unum et anima una* (Dj 4, 32) i nitko u Djelu nikad neće osjetiti gorčinu ravnodušnosti”^[20].

Kako bi ta većina Djela koja ne živi u centrima (supernumerariji i pridruženi) primila toplinu i pridonijela toplini *doma* Opusa Dei, potrebno je da neki (numerarije i numerariji) materijalno izgrade taj dom u centrima u kojima sudjeluju svi ostali prema svojim prilikama. Zasigurno, centri su vrlo korisni za sredstva obrazovanja, za održavanje apostolskih aktivnosti i drugog, iako znate da se sve to ostvaruje i kada nema fizičkih centara, posebno na mjestima gdje je apostolska djelatnost još uvijek na samom početku.

Prirodno je da ponekad posao, zdravlje, obiteljske dužnosti i druge situacije čine da bude uputno ili čak nužno da neke numerarije ili numerariji ne stanuju u centrima, no to ne umanjuje vaše odgovornosti i zalaganje – različite, ali stvarne – da izgrađujete naš dom.

14. U mnogim je obiteljima normalno žive osobe različitih generacija (baka, djed, roditelji, djeca) i različitih karaktera, a mnoge obitelji imaju osobe s manje ili više teškim kroničnim bolestima. Istina je da sve to često može biti uzrok da obiteljsko jedinstvo postane izazovno ostvariti, no također je istina da vrlo često te i ostale poteškoće mogu i više sjediniti obitelji kada u njima ima prave ljubavi.

Kćeri i sinovi moji, Djelo je vrlo brojna obitelj u kojoj ima ljudi različite dobi i osobnosti, a također ima i bolesnih ljudi. Bogu hvala, divna je stvarnost ta pažnja i ljubav kojima se nastojimo brinuti za bolesne u Djelu.

15. U nekim centrima ima situacija koje mogu biti teže. Ako ste ponekad umorni od obiteljskoga života, tražite iskreno uzrok tog umora kako biste to ispravili. Mislite je li to samo zbog

nedostatka materijalnih sredstava, ili zbog prirodnog napora kojeg može donijeti zalaganje u brizi za druge, ili je to također zbog hlađenja ljubavi. Ako bi ovo zadnje bio uzrok, nemojte se čuditi niti obeshrabiliti. Želim vas potaknuti da molite Boga, jednostavno i odvažno, da vam uveća srce i da vam pomogne da vidite Njega u drugima, tako da vam to donese radost kao kada su učenici vidjeli uskrsnulog Gospodina: „Obradovaše se učenici vidjevši Gospodina” (Iv 20, 20).

Osim toga, obuzdavanje nekih karakternih osobina ponekad predstavlja patnju koja može objasniti način ponašanja i djelovanje neke osobe. Bog sasvim poznaje svakog od nas u dubinu, a također i naše patnje i sve nas s nježnošću gleda. Naučimo od Gospodina svakoga tako gledati, razumjeti svakoga i namjerno ovo ponavljam, staviti se u situaciju

drugoga. „Kolika strahovanja i kolike opasnosti može otkloniti istinska ljubav među braćom, koja se ne imenuje – jer bi to onda izgledalo kao njezino profaniranje – ali koja blista u svakoj pojedinosti!“^[21].

Ne zaboravimo zahvaliti Gospodinu na domu koji nam je dao, na toj bogatoj raznolikosti osobnih karaktera, društvenih situacija i kultura. A ujedno osjećajmo i odgovornost da ga takvim sačuvamo; ambijent kojeg karakterizira „izrazita pažljivost u međusobnim odnosima“^[22].

U Crkvi i u svijetu

16. Briga za bratstvo je znak da je Djelo, kao dio Crkve, Božja obitelj. Ako se nastojimo ljubiti, opraštati i služiti, također ćemo po općinstvu svetih vrlo izravno pridonositi jedinstvu svih vjernika i čitavom čovječanstvu. Sveti Josemaría je rekao: „Naš najvažniji apostolat kao

kršćana, najbolje svjedočenje vjere pred svijetom, sastoji se u tome da pomognemo donijeti atmosferu prave ljubavi unutar Crkve. Ako se ne ljubimo istinski, već širimo neprijateljstvo, klevete i intrige, kako onda može jedan od takvih tobožnjih navjestitelja radosne vijesti, Evandjelja nekoga privući?"^[23]. Molim Gospodina da uvijek budemo sredstva za jedinstvo u svojoj kući, u Djelu, u Crkvi i u cijelom društvu.

Briga za bratstvo također će donijeti svjetlo i toplinu u naš svijet koji se često nalazi u tami ili pati zbog hladnoće ravnodušnosti. Naši domovi (oni od pridruženih, supernumerarija i centri Djela) moraju biti „svijetli i radosni”. Otvoreni domovi u kojima mogu sudjelovati mnogi ljudi, također i oni kojima možda nedostaje toplina doma. Svjedočanstvo jedne kršćanske obitelji koja nastoji biti ujedinjena i u kojoj je usprkos

osobnih ograničenosti, svaka osoba spremna oprostiti, ljubiti i služiti, bit će referentna točka za mnoge. To je ono što je bio dom u Nazaretu, što jest i što će uvijek biti. Ne zaboravimo ovo što nam je rekao sveti Josemaría: „Toj obitelji pripadamo”.

Dobro življeno bratstvo je neposredni apostolat. Toliko ljudi će vidjeti ljubav koju imamo jedni za druge i moći će uskliknuti, kao što su to rekli za prve kršćane: „Vidite kako se ljube”^[24]. Bit će privučeni tom kršćanskom ljubavlju, tom „ljubavlju koja je sudjelovanje na beskrajnoj ljubavi koja je Duh Sveti”^[25].

* * *

17. Ovdje ću završiti, ponovno čitajući skupa s vama ove riječi našega Oca: „Srce, djeco moja, stavite svoje srce u služenje jedni drugima. Kada naša ljubav prođe kroz Presveto Srce Isusovo i Slatko Srce

Marijino, bratska ljubav se vrši čitavom svojom ljudskom i božanskom snagom. Ona ohrabruje da se podnosi teret, ublažava boli i osigurava radost u borbi. Ona nije nešto što nas sputava: ona jača krila duše kako bi se ona što više uzdigla. Bratska ljubav, koja ne traži svoj vlastiti interes (usp. 1 Kor 13:5), omogućuje nam da letimo i hvalimo Boga duhom radosne žrtve^[26].

Sa svom ljubavlju vas blagoslivlja

Vaš Otac

Rim, 16. veljače 2023.

[1] Franjo, *Audijencija*, 15.3.2017.

[2] Sveti Josemaría, *Instrukcija*, svibanj 1935. – rujan 1950., br. 75. U nastavku su tekstovi u kojima se ne citira autor od svetoga Josemaríje.

- [3] Benedikt XVI., Homilija, 24.4.2005.
- [4] *Kovačnica*, br. 454.
- [5] *Put*, br. 463.
- [6] Sveti Grgur Veliki, *Homiliæ in Evangelia*, 5, 3: PL 76, 1094 B.
- [7] *Pismo 15*, br. 169.
- [8] Sveti Ciprijan, *De bono patientiæ*, br. 15: PL 4, 631 C.
- [9] *Pismo 30*, br. 28.
- [10] Pastoralno pismo, 1.11.2019., br. 9.
- [11] Sveti Ivan Zlatousti, *Comment. in Matthæum*, Homilija XIX, br. 7: PG 57, 283.
- [12] Usp. *Brazda*, br. 804.
- [13] *Pismo 15*, br. 38.
- [14] AGP, biblioteka, P01.

[15] Benedikt XVI., Enc. *Deus caritas est*, br. 18.

[16] *Pismo 8*, br. 4.

[17] Franjo, Enc. *Laudato si'*, br. 228.

[18] *Kovačnica*, br. 28.

[19] *Pismo 2*, br. 15.

[20] *Pismo 11*, br. 23.

[21] *Brazda*, br. 767.

[22] *Instrukcija*, 1.4.1934., br. 63.

[23] *Prijatelji Božji*, br. 226.

[24] Tertulijan, *Apologeticum*, 39: PL 1, 471.

[25] Sveti Toma Akvinski, *Summa theologiae*, II-II, q. 24, a. 7 c.

[26] *Pismo 14.2.1974.*, br. 23.

Copyright © Prelatura Sanctæ Crucis
et Operis Dei

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/prelatovo-pismo-16-
veljace-2023/](https://opusdei.org/hr-hr/article/prelatovo-pismo-16-veljace-2023/) (29.03.2025.)